

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

 К.В. Балабанов
« 26 » грудня 2019 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ФІЛОЛОГІЯ. ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА)»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень
(Назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
(Назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 03 Гуманітарні науки
(Шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 035 Філологія
(Код та найменування спеціальності)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ 035.041 германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська
(Код та найменування спеціалізації)

ФІЛОЛОГІЯ. ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА)

(назва освітньо-професійної програми)

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ

26.12.2019 № 5

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 01 вересня 2019 р.

Ректор К.В. Балабанов

(наказ № 425 від 26 грудня 2019 р.)

«26» грудня 2019 р.

I. Преамбула

Освітньо-професійну програму підготовки бакалавра «Філологія. Переклад (англійська)» за спеціальністю 035 «Філологія», спеціалізацією «035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» розроблено на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності «035 Філологія» відповідного рівня освіти від 20.06.2019р і внесено кафедрою теорії та практики перекладу. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від __.__.2019 №__.

Гарант програми:

Шепітько Світлана Віталіївна, кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії та практики перекладу, декан факультету грецької філології та перекладу.

Розробники програми:

Шепітько Світлана Віталіївна, кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії та практики перекладу, декан факультету грецької філології та перекладу.

Смирнова Марія Сергіївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу.

Канна Вікторія Юріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу.

Рецензенти:

Ребрій Олександр Володимирович, доктор філологічних наук, професор кафедри перекладознавства ім. М. Лукаша ХНУ ім. В.Н. Каразіна.

Потапенко Сергій Іванович, доктор філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і філософії мови ім. О.М. Мороховського Ніжинського державного університету ім.М.В.Гоголя.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Магістр філології.
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти – магістр спеціальність – Філологія спеціалізація – 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська освітньо-професійна програма – Філологія. Переклад (англійська) Магістр філології. Перекладач (англійська, українська, друга іноземна).
Опис предметної області	<p><i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності магістра філології є мова(ви) (в теоретичному, практичному, синхронному/діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному, науково-дослідницькому та інших аспектах); література; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад (у теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах); міжособистісна. Міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.</i></p> <p><i>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема, перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів (як із науково-дослідною, критично-аналітичною, так і з прикладною метою), організацією успішної комунікації різними мовами.</i></p> <p><i>Теоретичний зміст предметної галузі становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.</i></p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методика дослідження мови і літератури,</p>

	інформаційно-комунікаційні технології.
Фокус програми: загальна/спеціальна	Загальна. Акцент робиться на лінгвістичних дисциплінах та курсах, які забезпечують фундаментальну підготовку перекладача.
Орієнтація програми	Професійна. Акцент на особистісних та групових компетентностях; акцент на письмовій та усній формах комунікації рідною мовою та вільне володіння іноземними мовами.
Академічні права випускників	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти
Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов'язково)	Посади (за наявності диплому бакалавра): 2 444.2 Перекладач 2 444.2 24325 Перекладач технічної літератури 2 444.2 24559 Редактор-перекладач 2 444.2 20604 Гід-перекладач 2444.1 Філолог-дослідник 2444.1 23667 Науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади)

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми у кредитах ЄКТС	Обсяг освітньої програми магістра становить 90 кредитів ЄКТС. 50% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.
--	--

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності	1) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	K3-1
	2) Здатність бути критичним і самокритичним.	K3-2
	3) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	K3-3
	4) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	K3-4

	<p>5) Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>6) Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>7) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>8) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>9) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>10) Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>11) Здатність проведення досліджень на належному рівні</p> <p>12) Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>	<p>K3-5</p> <p>K3-6</p> <p>K3-7</p> <p>K3-8</p> <p>K3-9</p> <p>K3-10</p> <p>K3-11</p> <p>K3-12</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>1) Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.</p> <p>2) Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.</p> <p>3) Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>4) Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>5) Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.</p> <p>6) Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>7) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній</p>	<p>KП-1</p> <p>KП-2</p> <p>KП-3</p> <p>KП-4</p> <p>KП-5</p> <p>KП-6</p> <p>KП-7</p>

	<p>галузі філологічних досліджень.</p> <p>8) Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.</p> <p>9) Володіння мовами у тих видах мовленнєвої діяльності, які задіяні у перекладі та компенсаторними стратегіями мовленнєвої поведінки; врахування особливості мовленнєвої ситуації при здійснюванні процесу міжкультурного спілкування.</p> <p>10) Здатність швидко знайти інформацію, необхідну для вирішення перекладацьких завдань; володіння теоретичними знаннями з питань методології наукових досліджень, володіння навичками постановки наукових задач і їх вирішення на теоретичному і емпіричному рівнях; вміння організувати власну дослідницьку діяльність і провести пошук публікацій з теми досліджень.</p> <p>11) Здатність до гнучкого переключення з одного мовного коду на інший; адекватна конфігурація пам'яті; опір інтерференції.</p> <p>12) Знання психологічних, перекладознавчих, психолінгвістичних, лінгвістичних та методичних основ перекладу; здатність обирати перекладацьку тактику для адекватного відтворення тексту оригіналу.</p> <p>13) Здатність створювати тексти мови перекладу.</p> <p>14) Здатність виконувати лінгво-синтаксичний та перекладознавчий аналіз соціально-економічних, наукових і художніх текстів; зберігати у текстах перекладу інтеграцію семантики, синтактики та прагматики оригінальних текстів; забезпечити змістову та стилістичну адекватність перекладу.</p> <p>15) Здатність порівнювати норми та узуси мов, залучених у перекладі на рівні тексту, розрізняти та адекватно відтворювати у мовах оригіналу та перекладу поверхневу та глибинну структуру текстів, визначити</p>	<p>КП-8</p> <p>КП-9</p> <p>КП-10</p> <p>КП-11</p> <p>КП-12</p> <p>КП-13</p> <p>КП-14</p> <p>КП-15</p>
--	---	---

	<p>вербальні та невербальні засоби передачі глибинних структур тексту у перекладацькій практиці; тлумачити невербальні засоби спілкування, що використовуються іншомовним комунікантам.</p> <p>16) Здатність аналізувати резюме замовника та текст оригіналу, перекладацькі стратегії, презентація тексту перекладу (включаючи його розташування на сторінці), документація, термінологія, знання професійної поведінки перекладача, володіння термінологічним апаратом перекладу, як науки про спеціально організовану, цілеспрямовану і систематизовану діяльність, використання традиційних та інноваційних методів перекладу у практичній діяльності, знань з методики викладання перекладу для удосконалення процесу навчання та відповідності сучасним вимогам суспільства, логічне і стилістично правильне викладання тексту усного мовлення при перекладі з іноземної мову на рідну та навпаки.</p> <p>17) Здатність користуватися комп'ютером та друкарські вміння; здатність забезпечення детального резюме з боку замовника та вибору необхідних довідкових матеріалів, встановлення зворотного зв'язку із замовником, забезпечення оцінки тексту перекладу з боку замовника.</p> <p>18) Здатність до наукової організації праці.</p> <p>19) Здатність до відповідальності за якість власної праці, об'єктивності та надійності, скромності, ввічливості та дотримання конфіденційності.</p>	<p>КП-16</p> <p>КП-17</p> <p>КП-18</p> <p>КП-19</p>
--	---	---

**V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти,
сформульований у термінах результатів навчання.**

Визначені ОПП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання,
що визначають нормативний зміст підготовки:

Результати навчання	Шифр результату навчання
1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	PH 1
2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	PH 2
3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	PH 3
4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно-значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	PH 4
5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	PH 5
6. Застосовувати знання про експресивні, емоційно-логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації усипної комунікації.	PH 6
7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	PH 7
8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.	PH 8
9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладі аспектів обраної філологічної спеціалізації.	PH 9
10. Збирати систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).	PH 10
11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	PH 11
12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.	PH 12

13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та їх обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.	PH 13
14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.	PH 14
15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.	PH 15
16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	PH 16
17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.	PH 17
18. Володіння прийомами забезпечення адекватності та еквівалентності перекладу.	PH 18

1. Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання

Стиль навчання – синергетичний, що дозволяє студентові обирати дисципліни та організовувати власне навчання під керівництвом викладача. Головний підхід до викладання – науково-практичний, що дозволяє здійснювати науково обґрунтовану підготовку перекладачів з урахуванням регіональної специфіки. Під час першого року навчання студент обирає тему дослідження, яку презентує та захищає в останні місяці навчання перед комісією науковців.

Б) Система оцінювання

Оцінювання проводиться на кожному етапі протягом усього курсу навчання й охоплює вступне, поточне, рубіжне та підсумкове оцінювання. Важливими є оцінювання самостійної роботи та самооцінювання.

Форми оцінювання: поточні іспити та заліки, тестування, контрольні роботи, опитування, дискусії, презентації, портфоліо, звіти з практики, кваліфікаційні іспити, захист кваліфікаційної роботи.

2. Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки магістра зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації «Переклад (англійська)» становить 90 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибірковості наведено у табл. 1.

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибірковості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	25 (28%)	19 (21%)	6 (7 %)
Професійна підготовка	65 (72%)	47 (52 %)	18 (20%)
Усього для ступеня магістра	90 (100%)	66 (73 %)	24 (27 %)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання.

Таблиця 2

Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програма (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
Дисципліни загальної підготовки			
ОК 1.	НДЗП 1.1.1 Методологія та організація наукових досліджень	3	залік
ОК 2.	НДЗП 1.1.2 Іноземна мова 2 (німецька / італійська / французька / новогрецька / польська)	16	екзамен залік
Дисципліни професійної підготовки			
ОК 3.	НДПП 1.2.1 Іноземна мова 1 та практика перекладу	35	екзамен залік
ОК 4.	НДПП 1.2.2.1 Виробнича (перекладацька) практика (мова 1, 2)	3	диф. залік
ОК 5.	НДПП 1.2.2.2 Науково-дослідна практика (виконання кваліфікаційної роботи включно)	9	диф. залік
Вибіркові компоненти ОПП			
Дисципліни загальної підготовки			
ВК 1.	ВДЗП 2.1.1 Філософські проблеми філології	3	залік

	/ Сучасні інформаційно-комунікаційні технології у філології		
ВК 2.	ВДЗП 2.1.2 Сучасні лінгвістичні теорії / Гендерні дослідження в філології	3	залік
Дисципліни професійної підготовки			
ВК 3.	ВДПП 2.2.1 Перекладацькій скоропис / Термінологія ЄС	3	екзамен
ВК 4.	ВДПП 2.2.2 Анотування, реферування та редагування текстів / Мистецтво перекладу та теорія інтерпретації	3	залік
ВК 5.	ВДПП 2.2.3 Теорія та практика ведення переговорів / Комп'ютерна лінгвістика	3	залік
ВК 6.	ВДПП 2.2.4 Основи усного перекладу /Феномен масової культури та літератури	3	екзамен
ВК 7.	ВДПП 2.2.5 Лінгвістичні закономірності побудови текстів / Сучасні методи аналізу мови та тексту	3	екзамен
ВК 8.	ВДПП 2.2.6 Практика перекладу з іноземної мови 2 (німецька) / Практика перекладу з іноземної мови 2 (італійська) / Практика перекладу з іноземної мови 2 (французька) / Практика перекладу з іноземної мови 2 (новогрецька) / Практика перекладу з іноземної мови 2 (польська)	3	екзамен

Таблиця 3

Структурно-логічна схема підготовки

Семес тр	Зміст навчальної діяльності (вказуються шифри дисциплін, обсяг кредитів)		
	Код н/д	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1,2,3	ОК 3.	Іноземна мова 1 та практика перекладу (англійська)	35
2	ОК 4.	Виробнича (перекладацька) практика (мова 1, 2)	3
1	ОК 1.	Методологія та організація наукових досліджень	3
2,3	ОК 2.	Іноземна мова 2	16
2	ВК 1.	Філософські проблеми філології / Сучасні інформаційно-комунікаційні технології у філології	3
2	ВК 3.	Перекладацькій скоропис / Термінологія ЄС	3
2	ВК 4.	Анотування, реферування та редагування	3

		текстів / Мистецтво перекладу та теорії інтерпретації	
2	ВК 7.	Лінгвістичні закономірності побудови текстів / Сучасні методи аналізу мови та тексту	3
2	ВК 8.	Практика перекладу з іноземної мови 2 (німецька / італійська / французька / новогрецька / польська)	3
3	ОК 5.	Науково-дослідна практика (виконання кваліфікаційної роботи включно)	9
2	ВК 2.	Сучасні лінгвістичні теорії / Гендерні дослідження в філології	3
3	ВК 5.	Теорія та практика ведення переговорів / Комп'ютерна лінгвістика	3
3	ВК 5.	Основи усного перекладу / Феномен масової культури та літератури	3

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями представлено у вигляді *матриці* (Таблиця 4), рядки якої містять результати навчання (РН) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які студент набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою.

Таблиця 4. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знан ня	Умін ня	Комуніка ція	Автоно мія та відпові дальніс ть
Загальні компетентності				
1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	
2. Здатність бути критичним і самокритичним.			+	+
3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	
4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+	+	+	+
5. Здатність працювати в команді та автономно.			+	+
6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		
8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	
9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.			+	+
10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного	+	+	+	+

рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).				
11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.	+	+	+	+
12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+			+
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.	+	+		
2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.	+	+		
3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.	+	+		+
4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.	+	+		
5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на	+	+	+	+

результати досліджень та інновацій.				
6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.	+	+	+	+
7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.	+	+		
8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.	+	+	+	

PH 10 / OK 2,3, BK 3,4,6,7,8		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+					+	+	+		+	+					+			+
PH 11 / OK 1,5, BK 1,2,3,4,7		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
PH 12 / OK 1, 5, BK 1,2		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+					+	+					+	+	+	+
PH 13 / OK 1,5, BK 1,2,5		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+		+		+	+					+			
PH 14 / OK 2,3, BK 4		+	+	+	+	+			+	+		+						+	+	+		+		+					+			+
PH 15 / OK 1, 5, BK 1,2		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	
PH 16 / OK 1,2,3, 5, BK 1,3,6,7,8		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 17 / OK 1,2,3,5, BK 1,2,8		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 18 / OK 2,3,4, BK 5,6,7,8		+	+	+	+	+			+	+		+							+	+	+	+			+	+	+	+	+			+

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здійснюється у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - двох кваліфікаційних екзаменів з Іноземної мови 1 та практики перекладу і Іноземної мови 2 та практики перекладу; - публічного захисту кваліфікаційної роботи з перекладознавства або зіставної лінгвістики.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<p>Кваліфікаційна робота з перекладознавства або зіставної лінгвістики передбачає проведення аналізу та прикладне дослідження процесів і об'єктів, актуальних питань, проблем у галузі зіставної лінгвістики або англо-українського перекладознавства, практичної апробації отриманих результатів, оприлюднення отриманих результатів на конференціях та семінарах регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів.</p> <p>Теми кваліфікаційних робіт формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики випускової кафедри, сучасних досягнень науки у предметній області сфери професійної діяльності і повинні відображати основну ідею, завдання, положення, які необхідно дослідити. Критерієм вибору теми дослідження є її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку науки і практики у галузі інформативно-комунікаційних технологій. Назва теми повинна бути чіткою, лаконічною та мати однозначне тлумачення. У назві теми за необхідності зазначається об'єкт (підприємство / організація), за матеріалами якого виконувалася робота.</p> <p>Кваліфікаційна робота повинна містити реферативну і дослідну частини. В реферативній частині роботи проводиться огляд досліджень і відомих результатів з обов'язковими посиланнями на використану літературу. Більш детально описуються маловідомі результати, які будуть використовуватися у кваліфікаційній роботі. Дослідницька частина включає: аналіз поставленої задачі; обґрунтування методів дослідження; формулювання і доведення необхідних теоретичних тверджень; формалізацію задачі у вигляді математичної чи інформаційної моделі; розробку нових і модифікацію існуючих методів та алгоритмів розв'язку поставленої задачі; розробку програмних реалізацій, проведення обчислювальних експериментів, їх аналіз та інтерпретацію; постановку науково-методичних проблем, розробки нових методик навчання, оцінки знань та ін.</p> <p>Кваліфікаційна робота повинна мати переважно дослідницький характер. Необхідно чітко виокремлювати дослідницьку частину і самостійно отримані результати.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічний плагіат, фабрикації та/або фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу</p>

	вищої освіти або в репозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	Державна атестація випускників з Іноземної мови 1 та практики перекладу і з Іноземної мови 2 та практики перекладу є підсумковою формою перевірки і оцінки рівня сформованості у магістрантів перекладацької компетенції, яка передбачає наявність концептуальних знань міжмовного, міжкультурного, дискурсно-комунікативного характеру, а також здатності реалізувати здобуті знання та вміння у майбутній професійній діяльності перекладача. Головною вимогою є володіння магістрантами сукупністю сучасних наукових підходів щодо здійснення двомовного перекладу.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	До захисту кваліфікаційної роботи допускаються магістранти, які успішно виконали навчальний план. Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії, склад якої затверджується у встановленому порядку. Магістрант готує для виступу доповідь, мультимедійну презентацію та роздатковий матеріал до неї. Під час прилюдного захисту магістрант доповідає і демонструє основні положення результатів дослідження, відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії та інших присутніх на захисті фахівців. Автор кваліфікаційної роботи повинен продемонструвати: вміння логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи, проводити власні дослідження; володіння навичками узагальнення, формулювання висновків; вміння працювати з інформаційними джерелами; вміння ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи до вирішення проблеми, що досліджується.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Опис нормативних навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ОК 1. Методологія та організація наукових досліджень

Мета вивчення курсу: набуття та систематизація магістрами знань з організації та методики науково-дослідницької діяльності, формування в них навичок і вмінь самостійної роботи, реалізації індивідуального творчого потенціалу, а також загальне підвищення ефективності наукової діяльності.

Завдання курсу: ознайомити магістрів з сучасними концепціями наукової діяльності, з основами методології наукового пізнання та методики проведення наукових досліджень; створити у магістрів теоретичну базу, що розкриває основні закономірності організації науково-дослідницької діяльності студентів, методологію та методи наукового дослідження, і на цій основі сформулювати уявлення студентів про технологію проведення власного наукового дослідження; ознайомити магістрів з особливостями наукового стилю, стандартами написання та чинними вимогами до оформлення студентських наукових робіт, а також сформулювати у студентів уміння застосовувати набуті знання на практиці в ході підготовки власних наукових досліджень різного типу; розвивати у магістрів потребу в самоосвіті та самовдосконаленні.

Змістові модулі:

1. Основи та історія наукознавства
2. Загальна методологія науково-дослідницької діяльності у філології
3. Організація науково-дослідної роботи

ОК 2. Іноземна мова 2 (німецька, італійська / новогрецька / польська / французька)

Мета вивчення курсу: вдосконалювати навички студентів спілкуватися іноземною мовою,

Завдання курсу: формування загальних компетенцій (декларативні знання, вміння й навички, вміння вчитися), що дозволить їм продовжувати навчання в професійному середовищі після отримання диплому магістра філології.

Змістові модулі:

1. Держава і суспільство.
2. Міжнародні відносини.
3. Економіка, політика, освіта, наука і мистецтво.

Дисципліни професійної підготовки

ОК 3. Іноземна мова І та практика перекладу

Мета вивчення курсу: підвищення рівня володіння англійською мовою магістрами завдяки вдосконаленню всіх чотирьох видів мовленнєвої діяльності до рівня С2; розвиток лінгвістичної, соціологічної, учбової компетенцій; закладення основ професійно спрямованої комунікативної компетенції

Завдання курсу: створити теоретично-практичну базу, що дозволить вивчити та засвоїти граматичні структури правильно та відповідно до ситуації спілкування; оволодіти граматичними знаннями у морфології та синтаксисі; оволодіти фаховою термінологією; розуміти та вміти розкривати різницю у

орфографії та семантиці лексичних одиниць англійської та рідної мов на основі міжмовного зіставлення; вільно володіти активною та пасивною лексикою до тем у межах чинної програми, вміти самостійно встановлювати та розширювати потенційний словарний запас; оволодіти країнознавчими та знаннями про соціокультурну специфіку англомовного культурного простору.

Змістові модулі:

1. Науково-технічний переклад.
2. Практика усного та писемного мовлення.
3. Економічний переклад.
4. Юридичний переклад.
5. Науково-технічний переклад.
6. Практика усного та писемного мовлення.
7. Економічний переклад.
8. Юридичний переклад.

ОК 4. Виробнича (перекладацька) практика (мова 1, 2)

Мета виробничої (перекладацької) практики полягає в застосуванні студентами набутих за період навчання в університеті навичок і вмінь; спонуканні студента-практиканта до самостійного пошуку і розв'язання перекладацьких проблем; перевірку на практиці потенційних можливостей студента з письмового перекладу.

Завданнями перекладацької практики є:

закріплення і поглиблення знань з фахових дисциплін теорії та практики перекладу;
 ознайомлення зі специфікою робочого місця та професійними обов'язками перекладача та формування вміння виконувати різні види перекладацької діяльності з використанням сучасних технічних засобів;
 формування творчого, дослідницького підходу до організації перекладацької діяльності;
 уміння здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку власної перекладацької діяльності, а також діяльності професійних перекладачів та колег-практикантів.

ОК 5. Науково-дослідна практика (виконання кваліфікаційної роботи включно)

Мета науково-дослідної практики магістрів – підготовка глибоко мислячого спеціаліста, який володіє основами теорії науки і творчої діяльності, практичними навичками збору, оброблення та аналізу даних, результатів наукових експериментів, здатного генерувати ідеї, володіти нахилами і здібностями до наукових повідомлень і прогнозів.

Завдання:

оволодіння сучасною методологією наукового дослідження;
 закріплення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення дисциплін за магістерською програмою;

оволодіння сучасними методами збирання, аналізу та оброблення наукової інформації;
 оволодіння вміннями викладати здобуті результати у вигляді звітів, публікацій, доповідей; - формування уявлень про сучасні інформаційні технології наукової інформації; - формування навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації науково-дослідної діяльності магістрантів.

Додаток Б

Опис вибіркового навчального дисципліни

Дисципліни циклу загальної підготовки

БК 1 (1). Філософські проблеми філології

Мета вивчення курсу: навчити студентів застосовувати для рішення змістовних філософсько-методологічних проблем складні техніки аналітичної філософії мови, герменевтики, структуралізму, семіології, психоаналізу, деконструкції.

Завдання курсу: вивчити історію філософських та лінгвістичних вчень, місце мови як предмети міждисциплінарних досліджень, логіко-семантичну програму аналізу мови, феноменологічну та герменевтичну теорію мови, засади теорії комунікації та дискурсу та основи постструктуралізму та психоаналізу.

Змістові модулі:

1. Історія та становлення філософії мови як наукової дисципліни.
2. Феноменологічні, герменевтичні, екзистенціальні та постмодерністські напрямки у філософії мови.

БК 1(2). Сучасні інформаційно-комунікаційні технології у філології

Опис змісту дисципліни. Поняття сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Інформаційні технології в розвитку навчання: сутність та особливості впровадження. Дидактичні принципи в умовах традиційного і комп'ютерного навчання. Урахування індивідуальних та вікових особливостей дітей дошкільного віку навчання для комп'ютерного навчання. Принципи побудови та експлуатації електронних методичних посібників. Соціальні мережі, сервіси, вебінари в навчальному процесі.

Завдання курсу: використовувати блоги в навчальному процесі. Знати особливості використання сервісу Twitter. Проводити вебінари в навчальному процесі. Вміти користуватися мережевою платформою WizIQ. Знати принципи роботи в WizIQ Wiki. Udutu – сервіс для розробки електронних курсів. Графічні Web-інструменти. Diagram.ly Pixlr Popplet.com

Змістові модулі:

1. Поняття сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
2. Дидактичні принципи в умовах традиційного і комп'ютерного навчання.
3. Соціальні мережі, сервіси, вебінари в навчальному процесі.

БК 2 (1). Сучасні лінгвістичні теорії

Мета вивчення курсу: ознайомити магістрів із основними лінгвістичними парадигмами та сучасними когнітивними дослідженнями.

Завдання курсу: моделювання та пояснення фрейм поступового руху розвитку лінгвістики, дефінування основних сучасних парадигм, огляд історії когнітивної парадигми, поглиблений розгляд когнітивної семантики та дефінування оперативних одиниць когнітивного аналізу.

Змістові модулі:

1. Історія лінгвістичних досліджень.
2. Становлення когнітивних досліджень мови.
3. Когнітивна семантика.

БК 2 (2). Гендерні дослідження у філології

Мета вивчення курсу: ознайомити магістрів із напрямками розвитку гендерних досліджень у філології.

Завдання курсу: розглянути проблеми вивчення гендерної комунікативної свідомості та гендерної комунікативної поведінки.

Змістові модулі:

1. Передумови і напрями розвитку гендерних досліджень у філології.
2. Гендерні дослідження у вітчизняній філології.
3. Параметрична модель.

Дисципліни професійної підготовки

БК 3 (1). Перекладацький скоропис

Мета вивчення курсу: ознайомити магістрів з принципами перекладацького скоропису для забезпечення усного послідовного перекладу, зокрема, вертикального розташування записів для швидкого та ефективного занотовування повного обсягу повідомлення.

Завдання курсу: ознайомити студентів із основними принципами здійснення скороченого запису лексем і синтаксем; дати студентам змогу розвинути та закріпити навички перекладацького скоропису; встановити особливості процесу створення скороченого запису текстів суспільно-політичної лексики; активізувати роботу студентів щодо удосконалення скороченої системи записів при перекладі.

Змістові модулі:

1. Принципи вертикально-горизонтального занотовування повідомлення
2. Система спеціальних символів при перекладацькому скорописі

БК 3 (2). Термінологія Європейського Союзу

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів із термінологією ЄС у світлі загальних питань термінознавства.

Завдання курсу: висвітлити специфіку термінології ЄС як інтеграційної терміносистеми. Розглянути особливості перекладу спеціальних аббревіатур ЄС та переклад спеціальних термінів ЄС.

Змістові модулі:

1. Термінологія ЄС у світлі загальних питань термінознавства.
2. Переклад спеціальних аббревіатур ЄС.

БК 4 (1). Анотування, реферування та редагування текстів

Мета вивчення курсу: формування у студентів навичок, необхідних для здійснення аналітико-синтетичної переробки документів.

Завдання курсу: розгляд суті основних понять курсу, ознайомлення з історією виникнення і еволюцією таких інформаційних жанрів як анотація і реферат, вивчення типологій анотацій і рефератів, освоєння технологічних процесів анотування, реферування та редагування.

Змістові модулі:

1. Анотування текстів.
2. Реферування та редагування текстів.

БК 4 (2). Мистецтво перекладу та теорія інтерпретації

Мета вивчення курсу: створити або розширити у студентів теоретичну базу щодо комунікативних засад перекладацької інтерпретації з погляду положень лінгвістики тексту, стилістики, герменевтики, семіотики та міжкультурної комунікації.

Завдання курсу: магістранти повинні знати підходи до вивчення поняття інтерпретації як загальнонаукового терміну а також в галузі лінгвістики та теорії перекладу

Змістові модулі:

1. Теорія перекладу та герміневтика.
2. Теорія перекладу та семіотика.
3. Переклад як засіб міжкультурної комунікації

БК 5 (1). Теорія та практика ведення переговорів

Мета вивчення курсу: Формування теоретичних засад та практичних навичок ведення ділових переговорів, розвиток лінгвістичної компетенції через розвиток і вдосконалення термінологічної та граматичної компетенції студентів, закладення основ професійно спрямованої комунікативної та перекладацької компетенцій через презентацію нових методів та способів навчання.

Завдання курсу: створити теоретично-практичну базу, що дозволить оволодіти теоретичними засадами ведення ділових переговорів, відповідною термінологією, практичними навичками ведення ділових переговорів.

Змістові модулі:

1. Планування і ведення переговорів. Основні види прийомів. Неформальні прийоми. Візитні картки. Організація і проведення прийомів.
2. Організація і проведення прийомів. Психологія ділового спілкування. Невербальні засоби спілкування. Культура розмови.
3. Синхронний переклад пленарних засідань науково-практичних конференцій.
4. Забезпечення дискурсу підчас проведення ділових переговорів.

БК 5 (2). Комп'ютерна лінгвістика

Мета вивчення курсу: формування у магістрів навичок автоматизованого аналізу та обробки тексту, знань комп'ютерних технологій створення та експлуатації словників.

Завдання курсу: розвинути комп'ютерну компетенцію, виробити спеціальні комп'ютерні навички та вміння, необхідні у перекладознавстві.

Змістові модулі:

1. Сучасні електронні словники.
2. Мультимедійні засоби навчання у філології.

БК 6 (1). Основи усного перекладу

Мета вивчення курсу: формування у магістрів навичок усного послідовного перекладу та синхронного перекладу.

Завдання курсу: розвинути мовну та культурну компетенцію; виробити спеціальні екстралінгвістичні, лінгвістичні навички та вміння, спеціальні мовленнєві знання, необхідні для здійснення усного перекладу.

Змістові модулі:

1. Усний послідовний переклад
2. Синхронний переклад

БК 6 (2). Феномен масової культури та літератури

Мета вивчення курсу: Вивчення спецкурсу «Феномен масової культури (літератури)» передбачає ознайомлення студентів з особливостями становлення, розвитку та функціонування масової культури, виявлення головних етапів формування та специфіку її функціонування у сучасній західній та українській культурі, обговорення праць сучасних культурологів, літературознавців, що представляють різні підходи до вивчення масової культури й масової літератури, а також аналіз різноманітних продуктів масової культури, зокрема художніх творів сучасних українських письменників.

Завдання курсу: знати особливості становлення, розвитку та функціонування масової культури.

Змістові модулі:

1. Етапи формування та специфіку масової культури у сучасній західній та українській культурі.
2. Підходи до вивчення масової культури й масової літератури.

БК 7 (1). Лінгвістичні закономірності побудови текстів

Мета вивчення курсу: надати майбутнім перекладачам-практикам необхідні теоретичні та практичні знання у галузі сучасних методик аналізу дискурсу та письмового тексту з метою виявлення у тексті змістовного центру, ключових слів, лексико-семантичних зв'язків між словами, що забезпечують когезію тексту, ознайомити студентів з методами швидкого реферування тексту.

Завдання курсу: створити у студентів теоретичну базу, що розкриває стилістичний, комунікативно-прагматичний та тендерний аналіз тексту та навчити студентів принципам практичного застосування основних перекладацьких трансформацій.

Змістові модулі:

1. Базові поняття стилістичного аналізу в процесі перекладу нехудожнього тексту
2. Базові поняття стилістичного аналізу в процесі перекладу художнього тексту.

БК 7 (2). Сучасні методи аналізу мови та тексту

Опис змісту дисципліни: Забезпечення загальних закономірностей розвитку, функціонування та аналізу мовної системи, одиниць та рівнів мовної системи, а також формування уявлень про сучасні методи аналізу різноаспектних текстів.

Завдання курсу: знати загальні закономірності розвитку, функціонування та аналізу мовної системи, одиниць та рівнів мовної системи, а також мати уявлення про сучасні методи аналізу різноаспектних текстів.

Змістові модулі:

1. Мовна система як об'єкт дослідження
2. Методи аналізу різноаспектних текстів.

БК 8. Практика перекладу з іноземної мови 2 (німецька, італійська / новогрецька / польська / французька)

Мета вивчення курсу: формування у студентів загальних та професійно орієнтованих комунікативних компетенцій для забезпечення ефективного іншомовного спілкування; У результаті попереднього вивчення навчальної дисципліни теорія та практика перекладу з основної іноземної мови студент повинен знати історію перекладознавства України та Європи, видатних вітчизняних та зарубіжних перекладачів минулого та сьогодення, перекладацькі спілки Європи, види перекладу, лексичні та граматичні особливості перекладу і засвоїти такі практичні навички та вміння практика перекладу з другої іноземної мови, враховуючи розбіжності у складі двох мов

Завдання курсу: Забезпечення засвоєння студентами теоретичних знань з теорії перекладу, які набуті у вітчизняній та зарубіжній науці. Розвиток у студентів соціокультурної компетенції через поглиблення країнознавчих та соціокультурних знань та вмінь, виховання позитивного ставлення до німецькомовних країн та культур. Розвиток учбової компетенції завдяки усвідомленню власного процесу навчання, спонуканню студентів до рефлексії, повідомлення стратегій регулювання власним процесом навчання і стратегій запам'ятовування та опанування перекладацьких знаннями. Сприяння позитивній динаміці у групі, застосування групової, партнерської роботи та роботи у невеличких групах; подолання мовного бар'єру. Навчити основним видам перекладів, правильно використовувати перекладацькі відповідності.

Змістові модулі:

1. Юридичний переклад.

2. Економічний переклад.
3. Науково-технічний переклад.

Аркуш обліку змін

Для здобувачів, що вступили у 2021 році

ОПП «Філологія. Переклад (англійська)» ОС «Магістр»

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого вносяться зміни	Підстава внесення змін	Підпис гаранта ОП
<p>1.</p> <p>1.1</p> <p>1.2</p>	<p>VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p> <p>Таблиця 2</p> <p>Перелік компонентів ОП</p> <p>Ввести до навчального плану дисципліну ОК 6 Академічне письмо у кількості 3 кредитів за рахунок зменшення кількості кредитів з 16 до 13 на дисципліну ОК 2 Іноземна мова 2 (німецька/польська).</p> <p>Науково-дослідну практику (ОК 5) у кількості 9 кредитів розділити на Переддипломну практику (3 кредити) та Виконання кваліфікаційної роботи (6 кредитів) та збільшити кількість кредитів на виробничу (перекладацьку) практику (мова 1,2) з 3 до 9 кредитів за рахунок зменшення кількості кредитів з 35 до 29 на дисципліну ОК 3 Іноземна мова 1 та практика перекладу.</p>	<p>Рішення ВР МДУ від 23.06.2021 «Про розширення переліку нормативних навчальних дисциплін циклу загальної підготовки для здобувачів другого (магістерського) рівня для посилення гуманітарної складової ОПП спеціальностей університету»</p> <p>Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Маріупольського державного університету</p>	